

Maaseutuajaoston kokouksen pöytäkirja 9.1.2024

Paikka: Kupittaaan Citymarketin Kuplikaatio ja teams -yhteys

Osallistujat:

Harri Livén, maatalousyksikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus (puheenjohtaja)
Sami Heinonen, Varsinais-Suomen liitto
Antti Jaatinen, maaseutupalvelut yksikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Mattila, maaseutupalvelut yksikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus (sihteeri)
Janica Vilén, maaseutupalvelut yksikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jaakko Halkilahti, MTK Varsinais-Suomi
Mikko Jaakkola, Varsinais-Suomen ELY-keskus (teams)
Petteri Ojarinta, MTK, Metsälinja (teams)
Timo Heikkilä, Maaseudun työnantajaliitto MTA (teams)
Minna Rautalin, Suomen metsäkeskus, Lounais-Suomi (teams)
Taina Wirberg, Paimion maaseutupalvelut
Ulla Nummila, Liedon maaseutupalvelut
Markku Paija, Loimaan maaseutupalvelut (teams)
Kirsti Lepistö, Salon maaseutupalvelut
Petri Puustinen, Vehmaan maaseutupalvelut
Henna Kyyrä, Yrityssalo Oy (Salon seutu)
Mats Nurmio, Kemiönsaari (Turunmaan seutu)
Minna Boström, I samma båt – Samassa veneessä rf ry (teams)
Maarit Teuri, Ykkösakseli ry (teams 12-14:45)
Taina Sainio, Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry
Ulla Kallio, Maaseudun kehittämissyhdistys Ravakka ry
Pia Poikonen, Varsin Hyvä ry
Tauno Linkoranta, Varsinais-Suomen kylät ry
Leena Erälinna, Turun yliopisto
Bjarne Westerlund, FHS (teams 12-14:30)
Aino Ukkola, Business Turku (teams)
Katariina Torvinen, Ukipolis Oy (teams)

Hannu Aaltonen, Citymarket Kupittaa (läsnä 12-13:10)
Eila Strang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Minna-Mari Kaila, MMM (teams 12-14:45)
Okku Kalliokoski, Varsinais-Suomen ELY-keskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 12:02 käyden samalla läpi jaoston keskeisiä tehtäviä sekä sidosryhmiä. Kiitettiin Kupittaaan Citymarketia kokouksen mahdollistamisesta Kuplikaatioissa.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

3. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys.

4. Pöytäkirjantarkastajien valinta (2kpl)

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Leena Erälinna ja Petri Puustinen.

5. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

6. Kulutuskäyttämisen muutokset kaupan näkökulmasta

Hannu Aaltonen, Kupittaaan Citymarket

Hannu Aaltonen esitteli lyhyesti Kupittaaan Citymarketin historiaa aina tähän päivän saakka. Hän nosti omassa esityksessään esille keskeisimpiä ruokakaupan muutoksia viime vuosien ajalta. Näitä ovat olleet ennen kaikkea verkkokaupan suosion kasvu ja sen aseman vakiintuminen sekä kauppojen aukioloaikojen vapautuminen. Muutokset on koettu positiivisina.

Tuotevalikoima on kasvanut tasaista vauhtia. Esimerkiksi Kupittaaan lanseeraama Local -ohjelma on lisännyt paikallisten tuotteiden valikoimaa kaupassa. Hannu Aaltonen toivoi ruokaketjun yrityksiltä aktiivisempaa otetta ja yhteydenpitoa kaupan suuntaan. Hän korosti omissa esimerkeissään myyntityön pitkäjänteisyyttä, tarinoiden tärkeyttä sekä toisaalta yrityksiltä tarvittavaa nopeaa reagointikykyä toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Kuluttajien tarpeisiin vastaaminen on koko ruokaketjun toiminnan tavoite ja tehtävä. Muutos- ja kilpailutilanteet saattavat aiheuttaa haasteita ketjun toiminnalle, jonka vuoksi aktiivinen vuoropuhelu ketjussa on avainasemassa. Hän toi esille, että kilpailu on erittäin kovaa, jonka vuoksi asiat tulisi pystyä tekemään eri tavalla kuin kilpailijat. Johtaminen, tiedolla johtaminen ja asioiden organisointi ovat liiketoiminnan kilpailukyvyyn kannalta olennaisia asioita kaikissa yrityksissä.

Esitys sai aikaan vilkasta keskustelua aina ruokahävikin hallinnasta, kaupan yhteiskuntavastuuseen, luomun kysynnän vaihteluihin sekä uuden ajan kauppakeskuksiin.

Jaosto kiitti Hannu Aaltosta mielenkiintoisesta esityksestä.

7. Luomun tilannekatsaus Varsinais-Suomessa

Eila Strang, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Eila Strang esitteli luomuvalvonnan periaatteita sekä luomutuotannon ja kuluttajakysynnän tilannekatsausta Varsinais-Suomessa. Hän toi esille, että erityisesti ruotsinkielisiä luomutarkastajia tarvittaisiin lisää. Esitys on tallennettu kokouksen teams -kansioon.

Keskustelussa nousi esille mm. luomun kuluttajabarometritutkimuksen tulokset, joissa varsinaissuomalaiset kuluttajat erosivat vastauksissaan huomattavan negatiivisesti verrattuna muihin verrokkimaakuuntiin. Todettiin asian olevan mielenkiintoinen ja vaativan jatkopohdintoja.

8. Hallitusohjelman maaseutuelinkeinoiniin kohdentuvat toimenpiteet

Minna-Mari Kaila, MMM, Ruokaosasto

Minna-Mari Kaila nosti omassa esityksessään esille hallitusohjelman keskeisiä toimenpiteitä, jotka kohdentuvat maaseutuelinkeinoiniin. Esityksessä nousi esille ruoantuotannon ja koko ruokaketjun huoltovarmuuden turvaamisen tärkeys sekä riskienhallintavälineiden kehittäminen. Lisäksi nuorten roolin kasvattaminen niin maatalous- kuin yleisestikin maaseutuyrityksissä nähtiin keskeisenä kehittämisen kohteena maaseudun elinvoimaisuuden näkökulmasta. Hän muistutti hallitusohjelman monipuolisista toimenpiteistä ruokaketjun kehittämiseksi, jossa keskeisenä teemana on oikeudenmukaisen muutoksen ja siirtymän varmistaminen. Hän esitteli uutta ruokasektorin kasvuhjelmaa (toimenpideohjelma) ja sen käynnistymistä, jonka yhtenä tavoitteena on ruokaviennin edistäminen. Toimenpideohjelman työ käynnistyy lähiaikoina ja hän kehotti myös jaoston jäseniä osallistumaan siihen laajasti mukaan.

Keskustelussa nousi esille elintarvikeviennin lisääminen eri kohdemaissa, yritysyhteistyön tärkeys osana viennin edistämisen toimenpiteitä sekä suomalaisen ruoantuotannon vastuullisten toimintatapojen nostaminen selkeästi kilpailueduksi. Esitys on tallennettu kokouksen teams -kansioon.

9. Terveiset elinkeinojaostosta

Okku Kalliokoski, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Okku Kalliokoski esitteli maaseutujaostolle elinkeinojaoston toimintaa. Hän toi esille jaoston roolin eri sidosryhmien vuoropuhelun vauhdittajana sekä ajankohtaisten aiheiden keskusteluttajana. Jaoston toiminnan avulla luodaan ajankohtaista tilannekuvaa Varsinais-Suomen elinkeinoelämästä. Hän toivotti puheenvuorossaan jatkoa eri jaostojen väliselle yhteistyölle.

10. Pienryhmien puheenjohtajien terveiset työskentelystä

Sami Heinonen pohjusti pienryhmien työn aikataulua ja tarvittavia toimenpiteitä. Pienryhmien toimenpidetaulukot tulisi olla valmiina tammikuun loppuun mennessä, jonka jälkeen ne toimitetaan Varsinais-Suomen liitolle.

Pienryhmien puheenjohtajat esittelivät työn edistymistä sekä kokemuksia työskentelystä. Kaikki pienryhmät ovat hyvässä vauhdissa taulukoiden toimenpiteiden kuvaamisessa. Yhteisenä haasteena puheenjohtajat nostivat esille aihealueiden vaikeuden. Lisäksi koettiin, onko pienryhmillä käytettävissä tarpeeksi tietoa taulukoiden täyttämiseen siitä, mitä toimenpiteitä Varsinais-Suomessa on käynnissä teemaan liittyen. Tämän vuoksi rahoittajien läsnäolo pienryhmien tapaamisessa nähtiin erittäin tärkeänä. Haasteista huolimatta pienryhmien keskustelut nähtiin tärkeinä ja antoisina.

Kehotettiin pienryhmiä olemaan matalalla kynnyksellä yhteyksissä Varsinais-Suomen liittoon, mikäli työskentelyn lomassa nousee esille kysymyksiä.

11. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tilannekatsaus + CAP 27-missä mennään?

Antti Jaatinen ja Harri Liven Varsinais-Suomen ELY-keskus

Harri Liven nosti esille ELY-keskuksen käymän toimialasopimusneuvottelun MMM:n ja Ruokaviraston kanssa. Yhtenä asiana neuvotteluissa tuotiin esille viljelijöiden valmiuskoulutusten järjestäminen alueella.

Tämä järjestämisvastuu lisättiin jokaisen ELY-keskuksen toimenpiteisiin vuodelle 2024. Neuvottelumateriaali ja ohjaavien tahojen palaute on tallennettu teams-kansioon.

Antti Jaatinen kertoi CAP27 tilanteesta. Maaseuturahoituksen rakennetukien ja neuvokorvausten maksuja pystytään jo tekemään. Lisäksi Leader -hankkeiden siirto ELYn käsittelyprosessiin on mahdollista. Yritystukien rahoituspäätöksiä voidaan jo tehdä, mutta hanketukien osalta päätöksenteko viivästyy johtuen Hyrrän teknisistä puutteista.

12. Maaseutuviestinnän ajankohtaiset

Janica Vilén, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Janica Vilén kertoi Varsinais-Suomen maaseutuverkoston viestinnästä. Viime vuonna maaseutuviestintä tavoitti alueella noin 10 000 henkilöä. Vuosi 2024 käynnistyy useilla koulutuksilla, joiden ohjelmat ja ilmoittautumistiedot löytyvät kootusti maaseutu.fi -sivustolta [Varsinais-Suomi - Maaseutu.fi](https://www.maaseutu.fi). Lisäksi alkuvuodesta käynnistyvät maaseutuviestinnän teams -kahvit.

13. Muut ajankohtaiset asiat

Harri Liven kertoi jättävänsä maaseutujaoston puheenjohtajan tehtävät ja siirtyvänsä Varsinais-Suomen MTK:n toiminnanjohtajaksi maaliskuun puolesta välistä alkaen. Jaoston jäsenet onnittelivat uuden työtehtävän johdosta. Maaseutujaoston puheenjohtajuudesta vastaa toistaiseksi varapuheenjohtaja Sami Heinonen ja sihteerinä toimii Johanna Mattila.

Keskusteltiin uusista jäsenorganisaatioista viime kokouksen esitysten pohjalta. Uusiksi jäsenorganisaatioiksi pyydetään Pyhäjärvi-instituuttisäätiötä sekä Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi. Kysyttiin jaoston näkemyksiä, tarvitaanko maaseutujaostoon myös muita organisaatioita ja osaamista. Keskustelussa nousi esille Ammattiopisto Livia sekä Ammattiopisto ja lukio Novida. Puheenjohtajisto jatkaa asian selvittämistä.

Tuotiin esille huoli uuden ohjelmakauden hitaasta käynnistymisestä.

Keskusteltiin seuraavan kokouksen temasta. Varataan aikaa sidosryhmien ajankohtaiskierrokselle, koska se jätettiin tästä kokouksesta aikapulan vuoksi pois. Lisäksi esille nousi ehdotus maaseudun kehittämisrahoituksen maakuntatason strategisesta katsauksesta. Puheenjohtajistolle voi matalalla kynnyksellä ehdottaa kokousteemoja sekä mielenkiintoisia kohteita.

14. Seuraavan kokouksen ajankohdan päättäminen

Seuraava kokous järjestetään toukokuussa. Puheenjohtajisto palaa asiaan lähempänä ajankohtaa.

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:10.

Pöytäkirja on hyväksytty s-postitse.

Leena Erälinna 26.1.2024, Petri Puustinen 29.1.2024